

KRINGNIEUWS

Op 15 februari 1966 werd een drukbezochte jaarvergadering gehouden, die deze keer van bijzonder belang was omdat er twee vacatures in het bestuur waren ontstaan door het overlijden van onze Voorzitter, de Heer M.H. van der Velde en door het vertrek van onze secretaris, de Heer W.J.Vos. Gelukkig kon vlot in de vacatures worden voorzien. De Zeereerw.Heer M.H.J.Pennings werd onze nieuwe secretaris en de Heer A.M.van Houtert vulde de andere vacature aan. Onze penningmeester, de Heer L.B.Bekkers werd tot voorzitter uitgeroepen en de Heer M.G.J. van den Boom volgde hem op als penningmeester. Na de bestuursverkiezing verzorgde Dr.H.Ruhe een zeer interessante lezing over Brabantse huizen en boerderijen. Tevens vertoonde hij fraaie dia's.

ACTIVITEITEN 1966

Op de jaarvergadering deelde de Heer W.J.Vos mee, dat hij tesamen met de Heer M.v.d.Boom bezig was het Gemertse dialect te onderzoeken. Uw hulp wordt hierbij ingeroepen op blz. 2 en 3. Verder is het bestuur twee zondagen druk bezig geweest met de aanvulling van de Gemertse monumentenlijst, daar ons hierover advies gevraagd was door de Gemeente.

25-jarig BESTAAN HEEMKUNDEKRING "DE KOMMANDERIJ GEMERT"

Op 28 april a.s. hoopt onze kring het 25-jarig bestaan te vieren. Het bestuur beraadt zich nog over de activiteiten ter gelegenheid daarvan. Wel kunnen wij nu reeds een extra jubileumnummer van Gemerts Heem aankondigen, met o.a. artikelen van Burgemeester A.H.de Bekker, Deken J. v.d.Heuvel en Pater Dr. Ed.Loffeld.

Red.

"AAUW GIMMERS"

Zoals hierboven reeds gezegd: ik ben samen met de Heer W. Vos bezig Gemertse woorden, uitdrukkingen, oude vaktermen en spreekwoorden aan het verzamelen. Tevens willen wij op

een of andere manier de uitspraak van ons dialect vastleggen. We hebben reeds een paar honderd woorden, etc. genoteerd. Nu is mij herhaaldelijk gebleken dat men een woord meteen op moet schrijven als het te binnen schiet, want anders is men het weer kwijt. Verder is gebleken dat niemand alle Gemertse woorden kent, maar ieder wel een groot aantal. Daar ik aanneem dat alle Gemertenaren samen alle Gemertse woorden, etc. kennen, doe ik een beroep op U, lezers, om Uw medewerking te verlenen bij het vastleggen van ons mooie dialect op papier en evt. later op de band. Het enige wat U daarbij hoeft te doen is, dat U elk woord, dat echt "Gimmers" is, of elke Gemertse uitdrukking, spreekwoord, enz. even noteert en doorgeeft aan:

1. W.J.Vos, Aartshertogenlaan 317, 's-Hertogenbosch, of
2. M.G.J.van den Boon, Pandel.Kampen B 502, Gemert.

Zou U bij Uw verzamelwerk zoveel mogelijk de volgende richtlijnen willen volgen? 1. Overtuig U ervan of degene van wie U iets hoort wel een echt Gemertenaar is. 2. Of hij goed Gemerts spreekt. 3. Wilt U zo goed zijn van elk woord of uitdrukking ook de betekenis te geven. (evt met een schetsje van het voorwerp, als het bv een oud werktuig is) 4. Wilt U zoveel mogelijk elk gevonden woord een keer in een zin gebruiken als voorbeeld? 5. Wilt U de uitspraak ongeveer weergeven in ons gewone alfabet. Wij zijn ook "Gimmersen", dus de uitspraak achterhalen wij wel en anders komen we het wel vragen. 6. U hoeft met insturen niet te wachten tot U alle woorden gevonden hebt!! Met minder zijn we ook tevreden, al is het er maar één! 7. Het hoeven niet alleen oude, in onbruik geraakte woorden te zijn. Ook nu, op dit moment is het Gemertse dialect springlevend (en laten we dat zo houden!). **Zeer dankbaar** zullen wij zijn voor oude vaktermen van boeren, klompenmakers, strodekkers, schoenmakers, timmerlui metselaars, bakkers, (hoef-)smeden, enz, enz. 9. U hoeft geen hoogleraar in de Taal- en Letterkunde te zijn om mee te kunnen doen. Als we het van die zeldzame vogels moeten hebben, vinden we waarschijnlijk niets.

Enkele voorbeelden:

- het gaaide 'm nie	= 't zat hem niet lekker
- dè is den trek nie	= dat duidt erop dat het de

	verkeerde kant op gaat
- novvenant	= navenant
- meepessant	= tegelijkertijd
- skaoi	= schade
- dës seunt	= dat is zonde, jammer

Zo kan men doorgaan en dat is nu juist de bedoeling!
Kent U de betekenis van de volgende woorden?
Kummelek, hollig, skoerse, skroime, skower, op vurren in?
U wellicht nog wel, maar over 50 jaar zijn deze woorden
misschien verdwenen, want de taal veranderd "deger"
Gaarne dus Uw medewerking. U zult regelmatig op de hoogte
gehouden worden van de stand van zaken en het helemaal
niet erg als we een paar woordjes "dobbelt" binnenkrijgen.
We moeten ons mooie Gimmers bewaren, het mag niet verlo-
ren gaan, ook niet gedeeltelijk!!!
Stuurt U dus maar. Bij voorbaat hartelijk dank.

M.G.J. van den Boom.

Naschrift: In de Carnavalskrant 1966 stond een aardig
lijstje Gemertse woorden. Hebt U echter de fouten al ont-
dekt? Bovendien was de hier gekozen vorm niet zo geschikt.
Liever de woorden in hele zinnen geplaatst.

M. v. d. B.

VAN HEKSEN EN TOVENAARS

Wij kunnen ons nauwelijks voorstellen, dat enkele eeuwen
geleden het opsporen en vervolgen van heksen en tovenaars
in bepaalde perioden het maatschappelijk leven zozeer be-
heerste, dat het bij wijze van spreken het gesprek van de
dag was.

Zoals tegenwoordig het optreden van nozems in onze grote
steden soms dergelijke vormen aanneemt, dat men denkt met
een plaag te maken te hebben, zo werd in de zestiende en
zeventiende eeuw en soms nog later de hekserij en tovena-
rij gezien als een plaag in de samenleving, met dit grote
verschil, dat de straffen die toen werden opgelegd, ons,
mensen van de twintigste eeuw, als onmenselijk voorkomen.
In de oude akten van Gemert ben ik nooit stukken tegenge-